

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 9 juni 2022

Mål nr

Ö 3271-21

PARTER

Klagande

DP

Ombud: ÅP

Motpart

ERC Systems AB, 556971-8462

Skalles väg 14

605 97 Norrköping

Ombud: Advokaterna AC och FL

SAKEN

Tillstånd till prövning i hovrätt av mål om skadestånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göta hovrätts beslut 2021-04-29 i mål T 361-21

Dok.Id 232432

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax -	08:00–12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15–16:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstodomstolen.se	

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen undanröjer hovrättens beslut och överlämnar målet till Arbetsdomstolen.

Frågan om rättegångskostnader i hovrätten ska prövas av Arbetsdomstolen.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

DP har yrkat att Högsta domstolen ska meddela prövningstillstånd i hovrätten.

Sedan Högsta domstolen meddelat prövningstillstånd har parterna beretts tillfälle att yttra sig i frågan om tingsrättens mellandom skulle ha överklagats till Arbetsdomstolen i stället för till hovrätten.

DP har därefter anfört att målet bör prövas av allmän domstol, eftersom tvisteföremålet inte avser arbetsrättsliga utan avtalsrättsliga frågor.

ERC Systems AB har motsatt sig ändring av tingsrättens mellandom.

SKÄL**Bakgrund**

1. DP var anställd hos ERC Systems AB från 2015 till början av september 2018, då han sade upp sig med omedelbar verkan. Kort därefter väckte han talan mot bolaget och yrkade vissa ersättningar med anledning av den tidigare anställningen. Tingsrätten avskrev målet sedan parterna träffat en förlikning.
2. DP ansökte på nytt om stämning vid tingsrätten och yrkade att ERC skulle betala allmänt skadestånd och ekonomiskt skadestånd avseende lön fr.o.m. den 25 oktober 2018. Han anförde som grund för yrkandet att bolaget framtvingat hans uppsägning och därför skulle anses ha avskedat honom i strid med 18 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

3. ERC motsatte sig yrkandena och invände i första hand att DP till följd av förlikningen saknade rätt till skadestånd.

4. Invändningen prövades i en mellandom, i vilken tingsrätten förklarade att förlikningsavtalet innebär att DP saknar rätt till skadestånd av ERC på de grunder han anfört i målet. Enligt tingsrättens anvisning för överklagande fick mellandomen överklagas särskilt till Göta hovrätt.

5. DP har överklagat domen till Göta hovrätt, som inte har meddelat prövningstillstånd.

Frågan i Högsta domstolen

6. Frågan i Högsta domstolen är om hovrätten borde ha lämnat över målet till Arbetsdomstolen enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister (arbetstvistlagen).

Arbetstvistlagens tillämpningsområde

7. Enligt 1 kap. 1 § arbetstvistlagen tillämpas lagen på rättegången i tvister om kollektivavtal och andra tvister som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare (arbetstvister). Med arbetstvist avses varje tvist som har sin grund i ett pågående eller avslutat anställningsförhållande. Tvisten ska avse förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare i denna deras egenskap.

8. En domstol ska, med beaktande av de omständigheter som käranden åberopar till grund för sin talan, självmant pröva frågan om tvisten grundar sig på ett anställningsförhållande (se p. 7 i ”VD och arbetstvist” Högsta domstolens beslut den 15 mars 2022 i mål T 390–21 och prop. 1974:77 s. 138 ff.).

9. När ett anställningsförhållande ingår som ett nödvändigt moment i den grund som käranden åberopar till stöd för sin talan är tvisten alltid en arbetstvist. Om käranden har åberopat flera grunder och en av dem, men inte

övriga, omfattas av arbetstvistlagens tillämpningsområde gäller reglerna i arbetstvistlagen ändå hela målet (se p. 6 i ”VD och arbetstvist”). Vad nu sagts innebär att Arbetsdomstolen är överrätt även om tingsrätten avgör målet i enlighet med en invändning som inte är av arbetsrättslig natur (jfr a. prop. s. 100, jfr även NJA 1982 s. 318).

10. Även avgöranden som inte är slutliga ska – om talan förs i en tingsrätt och avgörandet får överklagas – i enlighet med 2 kap. 3 § första stycket arbetstvistlagen överklagas till Arbetsdomstolen (jfr a. prop. s. 150 f.).

Bedömningen i detta fall

11. DP har som grund för sitt yrkande anfört att ERC ska betala allmänt och ekonomiskt skadestånd, eftersom bolaget har avskedat honom i strid med anställningsskyddslagen. Målet ska därför handläggas enligt arbetstvistlagen. Arbetsdomstolen är alltså överrätt och mellandomen skulle ha överklagats dit.

12. Hovrättens beslut ska undanröjas och målet ska med stöd av 2 kap. 7 § första stycket arbetstvistlagen överlämnas till Arbetsdomstolen.

13. Enligt grunderna för 18 kap. 15 § andra och tredje styckena rättegångsbalken ankommer det på Arbetsdomstolen att pröva frågan om rättegångskostnader i hovrätten.

I avgörandet har deltagit justitieråden Gudmund Toijer, Kerstin Calissendorff (referent), Johnny Herre, Stefan Johansson och Cecilia Renfors
Föredragande har varit justitiesekreteraren Fredrik Lövkvist